

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Державна вища професійна школа ім. кап. Вітольда Пілецького в Освенцеми (Польща)
Університет економіки в Братиславі
Факультет економіки бізнесу в Кошице (Словацька Республіка)
Віденська консерваторія в м Будапешт, (Угорщина)

**III Міжнародна
науково-практична конференція
“УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІ І ВИКЛИКИ”**

6-7 квітня 2021 р.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

У66

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
Вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 12 від 22 квітня 2021 року)*

У66

Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів: реалії і виклики: збірник тез доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Мукачево, 6-7 квітня 2021 р.). – Мукачево: МДУ, 2021. – 233 с.

Відповідальний за випуск: Феєр О.В. – к.е.н., доц., доцент кафедри менеджменту та управління економічними процесами, відповідальна за наукову роботу кафедри.

Технічний редактор: Товт Т.Й. – к.е.н., доцент.

У збірнику тез за матеріалами III Міжнародної науково-практичної конференції, що проводилася кафедрою менеджменту та управління економічними процесами Мукачівського державного університету, висвітлюються погляди науковців, аспірантів, слухачів магістратури, студентів, представників державних органів влади та місцевого самоврядування, підприємницьких структур на актуальні проблеми управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів в сучасних умовах.

Матеріали структуровані в розрізі декількох напрямів досліджень: «Управління економікою держави в умовах глобальних перетворень»; «Особливості регіонального управління господарськими процесами»; «Управління економічними процесами суб'єктів господарювання»; «Фінансове регулювання та обліково-аналітичне забезпечення діяльності суб'єктів на мікро- та макрорівнях»; «Управління інвестиційно-інноваційною діяльністю»; «Управління освітньою діяльністю у цифровому просторі»; «Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства».

Матеріали подано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

*Матеріали конференції доступні для перегляду на офіційному сайті університету
за адресою <https://msu.edu.ua/konferenciji-seminari/>*

© Мукачівський державний університет, 2021
© Кафедра менеджменту та управління економічними процесами, 2021

Пугачевська К.Й., Ремета М.М. Іноземні інвестиції – важлива форма стимулювання розвитку економіки	174
П'ятка Н.С. Теоретико-методичні основи оцінювання ефективності екологічного інвестування	176
Феєр О.В., Брецько Д.Ю. Механізми залучення інвестицій в економіку України	178
Юшин С.О. Гармонійна комбінаторика інвестиційно-інноваційної моделі як фактор-активатор сталого розвитку економічної діяльності	181

СЕКЦІЯ 6. УПРАВЛІННЯ ОСВІТНЬОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ У ЦИФРОВОМУ ПРОСТОРИ

Bondar T.I. Education quality management at heis in Ukraine during COVID-19	185
Наранко Vitaliia Formation of professional competencies of foreign language teachers with the use of modern digital technologies	187
Telychko Nataliia Structural features of the web-quest as a means of training future economists of professionally oriented english monologue speech	189
Кобаль В.І., Вовчок М.В. Шляхи вдосконалення управління закладом освіти у контексті гендерної політики	191
Кобаль В.І., Опріш Б.М. Управління розвитком психолого - педагогічної компетентності класного керівника	193
Кучінка Т.В. Управління освітньою діяльністю як вид соціального управління	195
Марценюк М.О. Окремі аспекти сучасного інформаційного суспільства	197
Мельниченко О.А. Механізми державного управління розвитком вищої освіти	200
Переста Х.В. Застосування інформаційно-цифрових технологій в управлінні закладом освіти	202
Товканець Г.В. Особливості транскордонної вищої освіти в умовах соціальних змін	205
Товканець О.С. Організаційні умови підготовки менеджерів освіти	207
Фізеші О.Й. «Управління навчальною та виховною діяльністю в закладах освіти» як навчальна дисципліна в контексті підготовки майбутніх керівників закладів освіти	210
Черепаня М.Т., Кашула А.А. Організація та управління діяльністю інтернатних закладів в Україні в контексті деінституалізаційних процесів	212

СЕКЦІЯ 7. ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

Кирилюк В.В. Проблеми молодих вчених України в сучасних умовах	215
Мусійовська О.Б., Михаленич Х.Р. Креативна економіка як нова модель економічного розвитку	217
Рубіш М.А. Освіта в новостворених територіальних громадах: виклики та перспективи	219
Товт Т.Й. Взаємозв'язок державного управління і трансформаційних змін національної економіки	220
Товт Т.Й., Пірчак О.І. Механізми реалізації державної політики розвитку освіти України в умовах діджиталізації	223
Феєр О.В. Реформування вітчизняної системи державного управління	226
Феєр О.В., Kestutis Liekis New Public Management: досвід Великої Британії	228

найкориснішою в контексті проблеми розвитку психолого-педагогічної компетентності класних керівників.

Список використаних джерел:

1. Абрамова Л.Д. Інноваційні форми в роботі з педагогічними кадрами як ефективний засіб розвитку творчого потенціалу вчителя [Електронний ресурс]. – Режим доступу : Інноваційні форми в роботі з педагогічними кадрами як ефективний засіб розвитку творчого потенціалу вчителя | Методичний портал [®] (metodportal.com)

2. Аніскіна Н. Методична робота. Інноваційні форми організації / Н.Аніскіна // Директор школи. - 2011.- № 19-20. - С.45-50.

3. Світлична В.М. Управління процесом розвитку професіоналізму вчителя в умовах інноваційної діяльності навчального закладу / В.М. Світлична// Завучу усе для роботи. – 2012. – № 3-4. – С. 2-11.

4. Суховерхова Л. Інноваційні форми методичної роботи /Л.Суховерхова// Завуч. - 2008. - №17-18. - С.58-63.

УДК 37.014.54

Т. В. КУЧІНКА

кандидат економічних наук, завідувач аспірантури,
асистент кафедри педагогіки дошкільної,
початкової освіти та освітнього менеджменту,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

УПРАВЛІННЯ ОСВІТНЬОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ЯК ВИД СОЦІАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ

Управління освітньою діяльністю потребує розгляду як особливого виду соціального управління. Тобто управління характеризується організаційною структурою, призначену для здійснення планування, організації та контролю діяльності. Науковий контекст має на увазі, що теорія управління як узагальнення і систематизація практичної управлінської діяльності базується на виявленні і дослідженні певних закономірностей, методів, принципів і норм керівництва, тому можна виділити особливу область знання і сформулювати наукові визначення, присвячені вивченню системи управління організаціями або галузями.

З метою розгляду управління освітньою діяльністю в якості соціального явища представимо кілька своєрідних соціальних "ролей" освіти і для кожної з них сформулюємо ряд ознак, які дозволять зробити висновки про соціальну значущість діяльності у зазначеній області.

Освіта як особлива галузь економічних взаємин. Оскільки попит на якісні освітні послуги зростає, а можливості суспільства надати кожному бажаному доступ до освіти обмежені. Так, наприклад, низький рівень освіченості населення обумовлює підвищення ризику виникнення соціальних збурень внаслідок того, що таке суспільство легко піддається маніпулюванню.

Освіта як сфера виробничої діяльності. Навчальні заклади, хоча і відносяться по загальній класифікації галузей народного господарства до невиробничих організацій, все ж виробляють особливий, унікальний в своєму роді продукт - освітні послуги, які споживаються клієнтами. Крім власне освітніх послуг освітні організації здійснюють цілий комплекс забезпечуючих процесів. У цьому контексті, управління освітою як соціально-орієнтованого виду діяльності передбачає організацію якісного сервісу всіх споживачів освітніх послуг, а також партнерів освітніх організацій [1].

Освіта як сфера суспільного відтворення. Освітні послуги відносяться до так званих квазігромадських благ, які споживаються всіма людьми, але які забезпечують такі великі вигоди всьому суспільству, що держава заохочує їх виробництво. Зводити діяльність в сфері освіти тільки до надання комплексу послуг було б неправильним, тому що в цьому випадку втрачається головна - соціальна функція освіти як суспільного інституту. Освіта виконує цілий ряд важливих соціальних функцій, серед яких такі: передача норм і цінностей, які необхідні для стабільності соціуму; збереження традиційної культури суспільства і залучення в неї навчаються всіх рівнів освіти; збільшення людського капіталу товариства, створення умов для підвищення доступності якісної освіти для всіх верств населення, формування системи державної підтримки обдарованих дітей, талановитої молоді тощо [2, 35с.].

Освіта як сукупність освітніх організацій. Освіта є складною системою, активно взаємодіє із зовнішнім середовищем. Дана відкрита система є елементом більш великих соціальних систем: муніципальної, регіональної, федеральної і ін. В той же час елементами системи освіти виступають освітні організації. Найближчу соціальне середовище освітніх організацій складають: сім'ї, органи державної і муніципальної влади; громадськість; роботодавці; партнери; інші організації освіти, культурно-освітні організації; правоохоронні органи, ЗМІ. Завданням управління в цьому контексті є вибудовування ефективних взаємин з усіма елементами соціального оточення. Крім того, освітня організація має власний мікросоціум - штат працівників, які навчаються, і від того, наскільки грамотно буде вибудовано політика управління людськими ресурсами, процесами організації праці, розвитку персоналу, також залежить "соціальне якість" управління освітою [3].

Управління освітньою організацією пов'язане з вирішенням численних складних завдань в умовах динамічно мінливого соціуму. Тому успішність діяльності менеджера освіти в значній мірі залежить від різноманітності і актуальності підходів і методів управління, які можуть забезпечити стратегічну гнучкість, інноваційність та конкурентоспроможність освітньої організації.

В умовах значного підвищення самостійності освітніх організацій традиційні методи управління не дозволяють забезпечити гарантоване досягнення запланованих результатів, що визначає необхідність пошуку нових підходів, що пропонують системні рішення, що інтегрують такі пріоритетні аспекти соціального управління, як: якість; безпеку життєдіяльності; економічна ефективність; соціальна відповідальність; інформаційна безпека; раціональне управління енергоспоживанням; управління ризиками та ін [4, 85-86с.].

Очевидно, що нові методи управління розробляються і застосовуються найчастіше в реальному секторі економіки, де ризик є сенсом підприємницької активності. Сфера освіти не може дозволити революційні експерименти в своїй діяльності і в управлінні, зокрема, тому, що результати таких експериментів можуть мати непередбачувані наслідки для здобувачів та для суспільства в цілому. Тому освітні організації використовують надійні, перевірені на практиці методи управління, що гарантують прогнозовані результати і безпеку суб'єктів освітньої діяльності.

Таким чином, для освітніх організацій існує суперечність між потребою в нових підходах до управління, відповідних умов, що змінюються, і критичним ставленням до всього нового для недопущення фатальних для суспільства помилок. Розробка сучасних підходів до ефективного управління освітньою сферою передбачає формування відповідних програм, концепцій і проектів соціального управління на всіх його рівнях - від державного до індивідуального. Однак практична реалізація задекларованих завдань виявляється найчастіше скрутній, не тільки через слабку розробленість теорії та нестачі практики менеджменту в освіті, а й за відсутності розуміння специфіки управління освітою як особливого виду соціального управління, орієнтованого на розвиток людини і

суспільства, що формує фундамент для накопичення людського капіталу та підвищення якості життя.

Отже, управління освітньою діяльністю як найважливішою частиною суспільної сфери може бути віднесено до соціального управління, що охоплює всі сфери суспільного життя - політичну, економічну, духовну та ін. Таке управління реалізується на державному, регіональному, муніципальному рівні, а також на рівні організації та рівнях управління колективами і індивідуумами. Соціальна значущість освітньої діяльності характеризується як сфера виробничої діяльності, як сфера суспільного відтворення та як сукупність освітніх організацій.

Список використаних джерел:

1. *Монастирський Г.Л. Теорія організацій : підручник / Г.Л.Монастирський. – Тернопіль : ТНЕУ, 2014. – 288 с.*
2. *Крижко В.В. Теорія та практика менеджменту в освіті. Навч. Посібник. Вид. 2-ге допрацьоване. – К.: Освіта України, 2005. – 256с.*
3. *Шоробура І.М. Педагогічний менеджмент: курс лекцій/ І.М. Шоробура. – Кам'янець-Подільський: Видавець Зволейко Д.Г., 2010. – 192с.*
4. *Леснікова Ю.В. Теорія і практика сучасного менеджменту в освіті : програма спекурсу та інформаційні матеріали / Ю.В.Леснікова. – Черкаси, 2011. – 52 с.*

УДК 159.9:171:004

М.О. МАРЦЕНЮК

кандидат психологічних наук,
ст. викладач кафедри психології,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

ОКРЕМІ АСПЕКТИ СУЧАСНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

Останніми роками дедалі частіше пишуть у наукових і суспільно-політичних працях та говорять на конференціях філософи, соціологи, психологи і фахівці в галузі інженерних знань про те, що на нашій планеті вже в першій половині ХХІ ст. сформується глобальне інформаційне суспільство. Як аргументи наводять дані про зростаючі масштаби розвитку процесів інформатизації, про підвищення ролі інформаційного сектора економіки, про стрімке удосконалення мереж і засобів інформаційних комунікацій, а також про вплив цих процесів на життя людей у новому інформаційному середовищі.

Термін «*інформаційне суспільство*» і глобальні, масштабні проекти, спрямовані на створення такого суспільства, уперше з'явилися в США (поч.1990-х рр.), а трохи згодом у Західній Європі. У 1993 р. Комісія Європейського Союзу офіційно проголосила рух Європи до інформаційного суспільства – суспільства, в якому діяльність людей здійснюється на основі використання послуг, що надаються за допомогою інформаційних технологій і технологій зв'язку. А керівник експертної групи Європейської Комісії з програм інформаційного суспільства Мартін Бангеманн проголосив: «Ті країни, які першими увійдуть до інформаційного суспільства, набудуть великих переваг: вони визначатимуть умови для тих, хто йтиме за ними».

Інформаційне суспільство – це також суспільство, в якому більшість працівників займаються створенням, збиранням, відображенням, реєстрацією, накопиченням, збереженням і поширенням інформації, особливо її вищої форми – знань. Уже сьогодні можна виділити нові тенденції, що, найімовірніше, значною мірою визначатимуть особливості соціально-економічної структури інформаційного суспільства:

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>